TIPOLOGIA METAFOREI ÎN LIMBAJUL POLITIC POSTDECEMBRIST

GEORGIANA MONICA TUDORACHE
Universitatea din Bucureşti

1. ***Introducere***

Metafora nu este doar un privilegiu al poeticului, ea invadează în mod curent practicile noastre discursive. Astfel ea apare în foarte multe tipuri de discurs: poetic, politic, jurnalistic, publicitar etc. În aceste texte, enunţul metaforic cu forţa lui perlocuţionară contribuie la obţinerea unei reacţii dorite din partea destinatarului. Ideea că metafora este prezentă în toate tipurile de discurs a constituit fundamentul unei opere-reper din lingvistica actuală: ***Metaphores we live by*** de G. Lakoff şi M. Johnson.[1] Ei contrazic teoria conform căreia metafora este un procedeu al imaginaţiei poetice şi afirmă că aceasta este prezentă atât în limbajul de zi cu zi, cât şi în gândirea şi acţiunile noastre: „Cea mai mare parte din sistemul nostru conceptual fundamental este de natură metaforică" (Lakoff, Johnson 1980: 14). Cei doi autori ai lucrării urmăresc modul în care se structurează câmpurile metaforice în limbajul uzual şi încearcă să le explice pe baza unei gândiri de tip metaforic: „Metaforele în limbaj sunt posibile tocmai pentru că există metafore în sistemul conceptual al fiecăruia dintre noi" (Lakoff, Johnson 1980: 16).

2. ***Rolul metaforei în limbajul politic postdecembrist***

Limbajul politic românesc are un caracter dinamic, mobil, deschis la schimbări. În lucrarea de faţă avem în vedere un limbaj cu tematică politică, transmis prin canale media, condiţie definitorie în cazul acestui tip de comunicare.

Discursurile politice au drept scop informarea publicului, dar şi influenţarea acestuia. Metafora reprezintă o strategie constructivă, care permite referirea la o realitate prin termenii alteia, legând între ele mai multe domenii ale percepţiei şi ale experienţei.[2] Putem afirma că metafora *are mai multe funcţii* în limbajul politic, nu reprezintă doar un element pur *decorativ*. Cu ajutorul ei emiţătorul îşi accesibilizează discursul, aducându-l mai aproape de receptor *cu scopul de a convinge, de a manipula*. Fenomenele cu un grad sporit de abstractizare sau complexitate sunt înţelese în termenii unor fenomene mai simple. Mecanismul acestor transferuri este metaforic. În acest caz, metafora îndeplineşte o *funcţie denominativă*, funcţie principală pentru limbajul ştiinţific. În limbajul politic, metafora are şi o *funcţie expresivă*, ca în limbajul poetic.

Metaforizarea este un procedeu foarte productiv în limbajul politic postdecembrist deoarece îndeplineşte principalele funcţii ale discursului politic: concizie, expresivitate, persuasiune. Inovaţia metaforică se regăseşte în special în editorialele pe teme politice.

[1] Lakoff, Johnson (1980).
[2] Duda (2006: 252).

BDD-V880 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:47:04 UTC)

De-a lungul timpului metafora a fost abordată în diferite lucrări, din multiple perspective: *perspectivă gramaticală* (metaforă substantivală, adjectivală, verbală, adverbială, exprimată prin participii, implicită şi explicită); *perspectivă semantică* (metaforă hiperbolică, personificatoare, paradoxală); *perspectivă funcţională* (metaforă de elogiere şi discreditare); *perspectivă cantitativă* (metaforă izolată, cumul metaforic, texte metaforizate în întregime); din *perspectiva vechimii, a uzurii* (metafore vechi, recente şi efemere).

Materialul selectat pentru această lucrare se pretează la interpretări din multiple perspective. Fiecare tip de metaforă impune o discuţie separată. Cu toate acestea, în lucrarea de faţă vom avea în vedere selectiv, anumite criterii. Corpusul pe care îl vom analiza este alcătuit din texte politice din principalele cotidiene (includem aici şi variantele on-line) şi emisiuni politice.

3. ***Tipologia metaforei***

3.1. În textele politice există **metafore recente,** care în timp, datorită frecvenţei cu care sunt utilizate, vor fi supuse unui proces de clişeizare, **metafore efemere**, utilizate în anumite perioade sau circumstanţe, dar şi **metafore vechi**, banalizate, care pot dobândi noi valenţe expresive, în anumite contexte sau prin schimbarea referentului. Astfel, inovaţia şi stereotipia sunt supuse unui permanent proces de interschimbare, condiţionat de uzul metaforelor. Black realiza o clasificare a metaforelor după criteriul „prospeţimii" sau recurenţei în limbă. Din acest punct de vedere a ajuns la concluzia că metaforele pot fi încadrate în trei categorii: *metafore moarte*, *metafore adormite sau convenţionale* (subdivizate în *clişee şi metafore tipice*) şi *metafore active sau imaginative* (care pot fi *recente sau originale*)[1].

3.1.1. În cazul *metaforelor recente* referentul este neobişnuit, utilizat în contexte neaşteptate cu scopul de a şoca receptorul:

(1) *Dl. Antonescu vrea respect, vrea să conteze între* ***dulăi****. **E greu de muşcat** pentru că adversarii n-au de unde să-l apuce. Dl. Băsescu are deja **un crac făcut zdrenţe** după ce a încercat să se încontreze cu **bişonul sălbatic**.* (www.gândul.ro 2009)

În unele exemple apar metafore recente alături de metafore învechite cu scopul de a se evidenţia reciproc. „Puterea" acestui exemplu constă în contradicţia dintre nou şi vechi, dar şi în faptul că termenul „manere" face trimitere la Caragiale:

(2) *Ceea ce nu i-a mai lăsat* ***Crinului din vale*** *decât şansa sudalmei, a jignirii ca la uşa cortului, renunţând la* ***brand-ul*** *de ins civilizat şi cu* ***manere****.* (EVZ 2009: 4)

3.1.2. Temele de actualitate determină apariţia *metaforelor efemere*, care vor dispărea în momentul în care referentul nu mai este „la modă". Pe baza corpusului studiat am constatat apariţia, în ultima perioadă, a unor metafore construite pe baza noţiunilor legate de virusul A/H1N1:

(3) ***Primul epidemiolog al ţării*** *e contrazis. Guvernul ia vaccin din străinătate.* (G.2009: 4)

Acestă metaforă poate fi considerată originală deşi este construită pe o structură preexistentă „prima doamnă".

3.1.3. În limbajul politic postdecembrist apar şi *metafore vechi, uzate*, care pot deveni expresive atunci când sunt aşezate în contexte neaşteptate:

[1] Black (1962).

BDD-V880 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:47:04 UTC)

(4) *Cum se explică, atunci, revenirea sa în forţă la **aragazul** pe **care fierb faptele politice** ale zilei?* (J.N. 2009: 2)

Metafora „Cârmaciului", foarte răspândită în perioada comunistă, este utilizată acum cu scopul de a evidenţia fosta profesie a preşedintelui ţării. Ortografierea cu majusculă face însă trimitere la perioada antedecembristă, deci, implicit la Ceauşescu:

(5) *El trece drept **Cârmaciul** care abia aşteaptă **furtuna** ca s-o călărească. Numai că în **roata cârmei** pe care cpt. Băsescu o învârte pentru public sunt nişte **spiţe putrede** care i-ar putea fi fatale electoral.* (www.gândul.ro, 2009)

3.2. În limbajul politic am remarcat existenţa a trei trepte de metaforizare: **uzuri izolate, cumul metaforic şi texte metaforizate** în întregime.

3.2.1. În prima categorie se încadrează în special metaforele învechite, tocite, care apar singure, fără a dezvolta alte exprimări figurate. Aceste expresii metaforice curente, care prin utilizare continuă au devenit rutină, şi-au pierdut acel inedit, care caracterizează metafora. Unele nici nu mai sunt percepute ca metafore:

(6) *Ipostaza de **luptător** curajos, mergând până la riscul de a pierde scrutinul în confruntarea cu sistemul"* (J.N., 21.10.2009, p.2); *„Constatând că electoratul fostului preşedinte nu-l votează, Mircea Geoană a trecut peste umilinţe şi divergenţe şi **a preluat simbolic ştafeta** de la Ion Iliescu în ziua depunerii candidaturii.* (EVZ 2009: 4)

3.2.2. În cazul *cumulului metaforic* există o metaforă-nucleu, căreia i se subsumează alte metafore, de obicei din acelaşi câmp semantic. În astfel de structuri intră în special metaforele recente:

(7) *În faţa acestui **tren de legi**, statutul Parlamentului nu mai e cel de **gară**, nici măcar de **haltă**. Legislativul pare mai degrabă **câmpul gol**, străbătut de **şine ruginite**.* (J.N. 2009: 2)

Putem observa cu uşurinţă modul în care emiţătorul construieşte structura metaforică, bazându-se pe termeni care se depreciază gradat. În toate aceste exemple sunt cumulate metafore aparţinând aceluiaşi domeniu, spre exemplu metafore sportive:

(8) *De cealaltă parte, Crin Antonescu a fost nesperat de în formă, a reuşit să se stăpânească şi, după ce s-a cam lăsat dominat de Traian Băsescu la începutul confruntării**, a întors meciul**. În termeni fotbalistici, **l-a băgat pe Jucător cu fundu-n poarta autobazei** şi **a stat cu fundaşii pe linia de centru**.* (www.jurnalul.ro 2009)

O structură asemănătoare este *metafora filată*, considerată o subcategorie a *metaforelor in praesentia* ce presupune o construcţie suprapropoziţională. Asemenea construcţii metaforice sunt etichetate de Irimia drept *metafore cumulative*[1]. În cazul acestui tip de metafore se remarcă extensia domeniului de aplicaţie a metaforei cu scopul de a se obţine noi exprimări metaforice. În limbajul politic exemplele sunt numeroase:

[1] Irimia (1986).

BDD-V880 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:47:04 UTC)

(9) *Partidele de stânga, partidele de dreapta sunt toate **o apă şi-un pământ**, **o pacoste** pentru cetăţean, **o gaşcă** care trebuie spartă.* (www.gandul.ro 2009)

După cum se observă în exemplul următor, metafora filată este o adevărată „cascadă" de exprimări figurate care se raportează la acelaşi univers referenţial:

(10) *Ion Iliescu e **veriga dintre PSD şi PCR**, **legitimitatea de stânga**, poate singura a partidului, **acoperirea pentru viermuiala din spatele lui Mircea Geoană**, **momeala pentru electoratul vârstnic şi rural**, **complicele cuplului conducător Hrebenciuc-Vanghelie**, dar nu mai deţine un rol principal.* (EVZ 2009: 4)

3.2.3. *Textele metaforizate* în întregime sunt cele mai atractive şi reprezintă gradul cel mai înalt de expresivitate. În cele mai multe cazuri, obiectivul perlocuţionar al emiţătorului este cel de denigrare a adversarului politic, cu scopul distrugerii credibilităţii acestuia:

(11) *Am văzut acum câteva zile că viteazul nostru domn Mircea Geoană se plimba liber prin curte, îi dăduseră drumul la joacă Hrebenciuc şi Vanghelie şi, umblând prin curte voios, a sărit pe gard şi l-a luat gura pe dinainte. A început să strige la Traian Băsescu, a început să latre la câinele cel mare şi a spus că vrea o confruntare în orice oraş universitar al ţării, de exemplu la Cluj. Spre ghinionul lui, câinele cel mare trecea pe uliţă şi l-a auzit şi a lătrat scurt: La Cluj, vino mâine! A ieşit gospodarul Viorel Hrebenciuc şi a luat iepuraşul de urechi şi i-a zis: Treci în casă că te mănâncă şi a plecat la Măcin şi i-a transmis lui Băsescu că a glumit, că nu acum, altădată.* (www.ziua.ro 2009)

3.3. În textele politice analizate există **metafore de elogiere** şi **de discreditare**, observându-se o preferinţă clară pentru cea de-a doua categorie. În cazul metaforelor de elogiere am întâmpinat dificultăţi în găsirea unor exemple relevante. Acest lucru se datorează poate faptului că discursurile politice analizate fac parte din campania electorală pentru alegerile prezidenţiale, iar „actorii" politici sunt poate mai încrâncenaţi şi duri în exprimare, la adresa adversarilor. În schimb, metaforele de discreditare abundă, iar problemele ridicate au fost cele legate de realizarea unei selecţii pertinente. Aceste metafore nu sunt utilizate arbitrar, ele au rolul de a susţine argumentaţia, de a influenţa publicul. Fără a fi subiectivi, putem afirma că, foarte multe din metaforele de discreditare sunt construite la adresa preşedintelui în exerciţiu:

(12) a. *„**Profesorul de analfabetism, minciună şi cinism** predă zilnic lecţia de analfabetism, minciună şi cinism"* (J.N. 2009: 29)
b. *„**Cobra prezidenţială** se mişcă hipnotic prin faţa lui"* (J.N. 2009: 2)
c. *„Acestea sunt doar câteva dintre argumentele raţionale ale fricii colective pe care ar fi trebuit să le invoce, dacă ar fi în stare, contracandidaţii **nocivului**"* (J.N. 2009: 5)
d. *„**Îndemânaticul om al lichidelor tulburi** dovedeşte că nici nu ştie Constituţia"* (J.N. 2009: 2)

Întâlnim şi metafore legate de ceilalţi oameni politici, care sunt în centrul atenţiei în momentul de faţă:

(13) a. *Victoria în alegeri a domnului Oprescu ne-ar arunca şi mai adânc în trecut, am redeveni copii de şcoală primară, dacă nu ajutătoare pentru că l-am votat pe **Pinocchio** preşedinte* (www.gândul.ro 2009)

BDD-V880 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:47:04 UTC)

b. *Mircea Geoană şi-a luat rolul de **mardeiaş încasator**, încercând să-şi conserve procentele pe care i le asigură partidul.* (www.gândul.ro 2009)

Toate acestea sunt de fapt *metafore-ricoşeu* (atac la persoană). O categorie extrem de expresivă este cea a metaforele negate, care au rolul de a scoate şi mai mult în evidenţă trăsăturile negative ale politicianului:

(14) *Sistemul nesimţit are un **preşedinte Împotriva României**: Traian Băsescu! Obsedat de putere, se comportă **nu ca un şef de Stat**, ci **ca un şef de trib − tribul EBA−Elena Udrea−PD-L*** (pliant electoral Crin Antonescu).

Multe din metaforele depreciative sunt construite pe baza profesiilor anterioare ale oamenilor politici:

(15) a. *Românii şi-au pierdut zâmbetul. **Chirugul Cuţit Vesel** vrea să-i facă să zâmbească din nou.* (www.gândul.ro 2009)
b. *Imaginea împământenită a **vaporeanului** Băsescu este cea a conducătorului pentru momente de criză: mână forte, sânge rece, cojones etc. El trece drept **Cârmaciul** care abia aşteaptă **furtuna** ca s-o călărească. Numai că în **roata cârmei** pe care **cpt. Băsescu** o învârte pentru public sunt nişte **spiţe** putrede care i-ar putea fi **fatale electoral**"* (www.gândul.ro, 2.11.2009)

3.4. În limbajul politic actual abundă metafore din cele mai variate domenii, un criteriu de clasificare fiind reprezentat de domeniul-sursă.

3.4.1. Una din seriile foarte bine reprezentate este cea a *metaforelor sportive*. Preferinţa pentru acest domeniu se poate explica prin accesibilitatea lui, prin faptul că pentru cititor sportul este un domeniu familiar. În limbajul politic actual exemplele sunt numeroase:

(16) a. *De data aceasta **jucătorul** a respectat **regulile** Constituţiei.* (R.Tv. 2009)
b. ***Mingia se află** acum **în terenul** preşedintelui Băsescu.* (A.3 2009)
c. *Este **ultima sută de metri** pentru **echipa** Croitoru.* (R.Tv. 2009)
d. *Vino încoace în **turul 2 să-ţi dau eu 5-0 la pauză!*** (A.2 2009)

Pe baza corpusului analizat am remarcat frecvenţa cu care aceste metafore sunt utilizate, acest fenomen explicându-se prin raportarea la realitatea socială. Metaforele nominale şi verbale sunt cele care predomină, ele apărând de multe ori sub forma cumulului metaforic:

(17) *În confruntarea cu Crin Antonescu, Traian Băsescu a părut obosit, crispat, nervos şi nesigur. O umbră palidă a candidatului care în 2004 reuşea **să puncteze** infailibil în orice **duel** electoral. Sâmbătă, **marele jucător al politicii româneşti a fost dominat** copios de **un concurent** cotat cu şansa a treia în **cursa** prezidenţială.* (www.jurnalul.ro 2009)

Între „sporturile preferate" pentru construirea acestui tip de metafore amintim fotbalul (termenii din acest domeniu fiind foarte cunoscuţi de toţi receptorii), şahul, pokerul, boxul etc.

3.4.2. O altă categorie de metafore care posedă un grad înalt de expresivitate este cea a *metaforelor din sfera militară sau a conflictelor*. Utilizarea acestor metafore în textele politice se datorează faptului că, în mentalul colectiv, confruntarea armată este prezentă datorită impactului media. Ştirile din zonele de conflict sau chiar filmele de război fac ca această

BDD-V880 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:47:04 UTC)

experienţă umană să funcţioneze drept reper. În unele exemple metaforele sunt tocite, uzate datorită frecvenţei cu care ele apar:

(18) a. *Prin scandal public, încearcă să creeze un* ***război*** *permanent între cetăţean şi cetăţean, între cetăţean şi stat.* (pliant electoral Crin Antonescu)
b. *Guvernul declanşează un adevărat* ***jihad*** *la adresa prefecţilor PSD* (J.N. 2009: 4)
c. *Toate* ***partidele*** *au avut dezertori la vot.* (J.N. 2009: 2).

În altele apar metafore originale:

(19) *E limpede şi unui gură-cască într-ale politicii că, prin tărăboiul cu Premierul* ***Coaliţiei de la Grivco****, Mircea Geoană şi Crin Antonescu l-au pus în faţă pe Klaus Johannis* ***pe post de tanchetă*** *şi, îndrumaţi de Dan Voiculescu şi de Sorin Ovidiu Vântu prin* ***portavocele posturilor TV****, urcă pitiţi în dosul neamţului Dealul Cotrocenilor, feriţi de* ***gloanţele*** *Celui din Palat.* (J.N. 2009: 2)

3.4.3. *Metaforele animaliere* se bazează pe corespondenţele dintre animale şi oameni politici şi se încadrează în special în categoria metaforelor nominale. O observaţie ce se impune este aceea a diversificării paletei zoologice. Astfel pe lângă metaforele tocite (*dinozaur, lup, rechin*) întâlnim, în exemplele actuale metafore imprevizibile *guguştiuc, bişon, cioară, dulău, cobră* etc. În unele exemple, întreaga clasă a oamenilor politici este reprezentată de un singur exponent din domeniul animalier, în acest caz metafora fiind explicită:

(20) *Şi atunci, treaba manipulatorului politic, care nu e interesat decât de putere, de putere şi iarăşi de putere, este să-i pună poporului* ***ţapul*** *mort în potecă sau, şi mai bine,* ***un ţap*** *viu care să poată fi sfâşiat, indiferent că e vorba de parlament, partide, de pensionari sau presă.* (www.gândul.ro 2009)

3.4.4. O serie amuzantă şi incitantă este cea a *metaforelor din domeniul spectacolului, al divertismentului*. Acestea mizează pe faptul că sunt accesibile unui public larg, din ce în ce mai atras de acest domeniu. În construirea acestui tip de metafore, emiţătorul utilizează termeni din domenii variate care aparţin divertismentului: operă, circ, seriale şi emisiuni tv, domeniul muzical:

(21) a. *În realitate, Coaliţia de la Grivco a regizat un* ***spectacol electoral*** *de mare succes cu titlul:* ***Dictatorul care nu vrea Premierul dorit de Popor*** (J.N. 2009: 2)
b. *Dar* ***primul solist român al fanfaronadei politice*** *este cel pe care l-aţi primit cordial la Bruxelles.* (C. 2009: 16)
c. *Pentru mulţi,* ***clownul şmecher****, dispreţuitor faţă de reguli, care împroaşcă vopsea pe reverele celor din jur, e amuzant pentru o clipă. Dar l-am aduce la noi acasă? L-am da exemplu copiilor? Am vrea să trăim încă cinci ani în* ***circul*** *lui?* (J.N. 2009: 2)
d. ***Telenovela Premierul dorit de Popor, respins de Dictator****, continuă cu* ***episoade*** *tot mai palpitante, difuzate de televiziunile mogulilor de presă.* (J.N. 2009: 2)
e. ***Big Brother Traian*** *se arată neputincios şi indignat de ceea ce face* ***Little Brother Mircea****.* (J.N. 2009: 2). În acest exemplu, pe baza titlului emisiunii se realizează şi o corespondenţă care are rolul de a amplifica efectul metaforei.

Observaţiile care se impun sunt următoarele: în cazul acestui domeniu-sursă, majoritatea metaforelor obţinute sunt efemere deoarece sunt construite pe baza unor emisiuni

BDD-V880 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:47:04 UTC)

sau seriale difuzate într-un anumit moment. Atunci când nu mai sunt de actualitate, metaforele dispar. O altă observaţie este legată de ortografierea cu majusculă, datorată apartenenţei la domeniul spectacolului sau televiziunii.

3.4.5. În limbajul politic actual apar şi *metafore construite pe baza unor termeni aparţinând domeniului medical*:

(22) *După ce s-a războit cu fostul său coleg de partid Radu F. Alexandru, căruia i-a spus că a vorbit cu gura plină despre onoare şi libertate, preşedintele PNL, Crin Antonescu, a spus că respingerea unei* ***malformaţii politice****, cum este guvernul Croitoru, este un moment de normalitate.* (C. 2009: 4).

Multe din metaforele medicale actuale sunt construite în jurul candidatului la preşedinţie Sorin Oprescu, fiind legate în mod direct de profesia acestuia:

(23) *Ce mi-a plăcut în discursul domnului Oprescu a fost altitudinea.* ***A pus diagnosticul****, dar nu s-a complicat să ne spună prin ce mijloace, cu ce metode, cu ce resurse are de gând să pună în operă* ***facerea de bine*** *României.* (www.gândul.ro 2009)

3.4.6. În textele politice analizate am identificat o categorie de *metafore construite pe baza unui limbaj familial*, cunoscut tuturor destinatarilor. Cele mai multe sunt metafore nominale:

(24) a. *Primul moment de campanie unită l-a constituit folosirea primarului de Sibiu, Klaus Jonhannis pe post de* ***bâtă electorală*** *împotriva lui Traian Băsescu.* (J.N. 2009: 2)
b. *Au urmat alte şi alte ieşiri pe* ***Strada Mare*** *ale* ***celor două surate****, ţinându-se de mijloc, Mircea Geoană şi Crin Antonescu: propunerea cu primarul de Sibiu, căderea guvernului Lucian Croitoru.* (www.jurnalul.ro 2009)

3.4.7. *Metaforele având ca sursă elemente din universul didactic* au de cele mai multe ori o conotaţie negativă în discursul politic. Frecvenţa acestui tip de metafore se explică prin faptul că şcoala este un domeniu familiar, bine întipărit în conştiinţa publică:

(25) a. ***Profesorul*** *de analfabetism, minciună şi cinism* ***predă zilnic lecţia*** *lui de analfabetism, minciună şi cinism.* (J.N. 2009: 2)
b. *Guvernul Boc are încă* ***o restanţă****. Legea Educaţiei naţionale* ***lăsată corijentă*** *la Constituţie.* (www.gândul.ro, 2009)

3.4.8. Mai rare, dar foarte atractive pentru destinatar sunt metaforele care au ca punct de plecare o legendă, am putea să le numim *metafore mitologice*. Acestea se bazează, în principal pe principiul corespondenţei şi presupun un lector avizat pentru a putea fi decodate:

(26) *Dacă faptele ei concrete pe frontul propăşirii neamului nu au depăşit limitele unor anchete personale, iar ale lui au depăşit doar limitele Constituţiei, relaţia lor a intrat în* ***legendă.*** *Şi* ***legenda a devenit mit*** *în* ***Olimpul dâmboviţean*** *când ea a fost supranumită* ***Elena din Troia****,* ***iscând războiul politic de patru ani****, iar el a intrat în istorie drept* ***Zeus din Cotroceni****, care şi-a pus partidul şi guvernul la picioarele ei încălţate cu pantofi Jimmy Choo* (J.N. 2009: 4).

Aceste metafore cunt depreciative şi apar sub forma unor texte metaforizate în întregime.

BDD-V880 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:47:04 UTC)

4. *Concluzii*

După cum am remarcat, în limbajul politic actual metaforele abundă şi au un rol dublu: explicativ şi decorativ, reuşind astfel să informeze publicul, dar şi să-l seducă, să-i inducă anumite idei, opinii. Prin utilizarea construcţiilor metaforice informaţiile, cunoştinţele de natură abstractă sunt mai uşor de perceput prin raportarea la experienţa empirică a fiecăruia.

Rodica Zafiu (2001: 52) constata existenţa unui abuz metaforic în discursul politic, fapt care poate duce la o alterare a funcţiilor pe care figura ar trebui să le deţină într-un astfel de limbaj. Metaforele din textele politice sunt variate, dar totuşi supuse unui inevitabil proces de clişeizare, datorită frecvenţei cu care sunt utilizate. Metaforele clişeizate au însă avantajul de a constitui puncte de plecare pentru adevărate cascade de exprimări figurate, ce se raportează la acelaşi univers referenţial.

SIGLE

A.2 – „Antena 2”
A.3 – „Antena 3”
C – „Cotidianul”, cotidian
EVZ – „Evenimentul zilei”, cotidian
G – „Gândul”, cotidian.
J.N. – „Jurnalul naţional”, cotidian
R.L. – „România liberă”, cotidian
R.Tv. – „Realitatea TV”

SURSE

„Cotidianul”, 2-13 noiembrie 2009
„Evenimentul zilei”, 2 noiembrie 2009
„Gândul”, 5 noiembrie 2009
www.gandul.ro, 2 octombrie-20 noiembrie 2009
www.jurnalul.ro, 15-17 noiembrie 2009
„Jurnalul naţional”, 26 august-4 noiembrie 2009
pliant electoral Crin Antonescu
„România liberă” 27 octombrie 2009
www.ziua.ro, 14 noiembrie 2009

BIBLIOGRAFIE

Bidu-Vrănceanu, Angela, 2000, „Lexicul social-politic. Precizări semantice şi contextuale”, *Revista română de comunicare şi relaţii publice*, nr. 2-3, Bucureşti, p. 87−95.

Black, Max, 1962, *Models and metaphores: Studies in language and philosophy*, Ithaca, Cornell University Press.

Duda, Gabriela, 2006, „Metafora publicistică”, *Studii şi cercetări lingvistice*, 2, LVII.

Lakoff, G, şi Johnson, M, 1980, *Metaphors we live by*, Chicago, The University of Chicago Press.

Stoichiţoiu-Ichim, Adriana, 2006, *Creativitate lexicală în româna actuală*, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti.

Zafiu, Rodica, 2001, *Diversitate stilistică în româna actuală*, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti.

Zafiu, Rodica, 2007, *Limbaj şi politică*, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti.

The Typology of the Metaphor in the Post-December Political Language

This work presents a series of different metaphors identified in current political language. The samples were collected from the written press, especially from the editorials on political issues, but also from TV. A lot of this can be explained by the politicians' desire to make an accessible discourse but also to seduce the audience.

BDD-V880 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:47:04 UTC)